

Vijf sterren?

In het project staan we stil bij vijf verschillende aspecten van het dorp:

- 1 Ontmoetingsmogelijkheden, verenigingsleven en activiteiten
- 2 Zaken op eigen kracht regelen
- 3 Zorg en aandacht voor elkaar
- 4 Identiteit, traditie en dorpscultuur
- 5 Leren van elkaar, ervaringen doorgeven

Echten

...waar sterren aan de hemel staan!

Voorwoord

In de zomer van 2009 hebben de bestuursleden van vereniging dorpsbelangen Echten de presentatie van de Brede Overleggroep Kleine Dorpen (BOKD) in Drenthe over het vijf sterren project bezocht. Aangezien we direct enthousiast waren over dit initiatief hebben we ons als dorp aangemeld. In het voorjaar van 2010 kregen we bericht dat we tot de uitverkoren dorpen behoorden. Kort daarop hebben we een sterrenteam geformeerd, bestaande uit Willem Flinkert, Willem Prent, Gina Fietsen, Ilona Nijboer, Femke de Slegte, Annie Steenbergen, Annie Brandsma, Tineke Mul, Sander Klaster, Henk Nijstad, Jeanette von der Heide en Arjen Pauwels. Zij zijn enthousiast aan de slag gegaan met het project. De presentatie van de uitkomsten is als onderdeel van het Echtense feest tijdens een brunch bij Huize Echten gehouden. De samenvatting treft u aan in deze folder.

In de gemeentelijke dorpsvisie, die in het najaar van 2010 in Echten van start gaat, wordt ook de mening van het dorp gevraagd en worden de inwoners intensief betrokken bij de ontwikkeling van deze visie. Uitgangspunt is dat beide projecten elkaar versterken. De dorpsvisie biedt de mogelijkheid om verder te bouwen op de uitkomsten van het project vijf-sterren-dorpen.

Wij zijn trots op de inzet van het sterrenteam en blij met de resultaten. Wij danken Klaas Bouwman van de BOKD voor zijn enthousiaste inzet en vakkundige projectleiding. Het bestuur van dorpsbelangen Echten hoopt op deze wijze een bijdrage te hebben geleverd aan een Kei van een dorp!

Bestuur Dorpsbelangen Echten 2010

Henk Nijstad, Ada Botter, Johan Koops,
Jeanette von der Heide, Arjen Pauwels

Vijf sterrendorp, wat is dat?

In het project vijf-sterren-dorp kijkt het dorp, met ondersteuning van de BOKD, in de spiegel. Wat maakt Echten uniek, hoe gaan mensen met elkaar om, welke activiteiten zijn kenmerkend, hoe staat het er voor met de voorzieningen, etc. Kortom: Echten is op zoek gegaan naar de sterren die het woon- en leefplezier bepalen. Welke sterren stralen, welke sterren moeten worden opgepoetst? Mag Echten zichzelf een vijf-sterren-dorp noemen?

Wat hebben we gedaan?

Dorpsbelangen Echten heeft een Sterrenteam gevormd waarin zowel jong als oud vertegenwoordigd is. Zij hebben het project vorm gegeven en begeleid. In een zeer korte periode heeft het team keukentafelgesprekken georganiseerd, de uitkomsten van die gesprekken geanalyseerd en een afsluiting van het project geregeld. Het was een intensief traject maar door de betrokkenheid en maximale inzet van de leden is er een duidelijk beeld ontstaan van Echten.

In de vijf keukentafelgesprekken heeft een groot deel van de bevolking gesproken over de sterren van Echten. Waar is men trots op, wat maakt Echten echt Echten en wat is belangrijk voor het dorp? Een eenvoudige vraag waar ongeveer 80 verschillende sterren uit kwamen. Per gesprek kwamen ongeveer 10 mensen bij elkaar om te praten over de sterke en minder sterke kanten van het dorp. De gesprekken vonden plaats bij de mensen thuis, maar ook in de jongerenkeet en de school.

De gesprekken hebben niet alleen veel informatie opgeleverd, minstens zo belangrijk is dat inwoners met elkaar in gesprek kwamen. Dat leverde weer nieuwe inzichten op. De uitkomsten zijn door het sterrenteam bekeken, ingedeeld en geanalyseerd. Graag geven wij een overzicht van de sterren van Echten.

De sterrenhemel van Echten

1

Het is goed ontmoeten in Echten

Ontmoetingsmogelijkheden, verenigingsleven en activiteiten

Het ontmoeten in Echten kent een aantal belangrijke pijlers: OBS 't Echtenest, het verenigingsleven, De Molenhoeve & Boschzicht en het kerkgebouw. Bij de school leren ouders elkaar kennen, vooral voor nieuwkomers een goede manier om er tussen te komen in het dorp. Door een grote betrokkenheid bij de school komt er veel van de grond. Doordat de school compact is (relatief beperkt aantal leerlingen) leren de kinderen spelenderwijs om te gaan met verschillende leeftijden. De school versterkt de binding tussen de kinderen maar ook met het dorp.

Echten kent een rijk verenigingsleven (ongeveer 12 verenigingen). Uniek is dat er twee toneelverenigingen zijn: één voor ongetrouwden en één voor getrouwden. De Vrouwen van Nu hebben een eigentijds aanbod.

De kerk in Echten krijgt hoogstwaarschijnlijk een dorpshuisfunctie, nu al worden er dorpsactiviteiten georganiseerd. De centrale ligging tegen de brink van Echten geeft extra mogelijkheden. De brink is vooral een informele ontmoetingsplek voor zowel inwoners als toeristen.

De uitdaging

Vooral ouders en kinderen die naar 't Echtenest gaan ontmoeten elkaar. Hoe betrekken we kinderen die elders op school zitten bij het dorp? Nieuwkomers zonder schoolgaande kinderen kunnen lastiger via de school integreren. Zijn hier andere vormen voor te vinden? Hoe krijgen we voldoende leerlingen om de school te behouden? Mocht de school ooit sluiten (wat op dit moment absoluut niet aan de orde is), hoe kunnen we dan de secundaire voordelen behouden (zoals versterken van onderlinge binding en aanjagen van activiteiten)? Overigens gelden de voorgaande elementen ook in meer of mindere mate voor de peuterspeelzaal De Klodderpot. De overgang van een kleine school naar het voortgezet onderwijs is groot, leerlingen moeten sterk wennen aan de grote klassen.

De verenigingen hebben zeker bestaansrecht ondanks een licht teruglopend ledenbestand. Ook het vinden van nieuwe kartrekkers wordt lastiger. Kunnen we ook initiatieven/activiteiten combineren?

De Vrouwen van Nu zien dat zij vooral nieuwkomers als lid krijgen. Het imago komt niet overeen met het eigentijdse aanbod.

Voor nieuwkomers is het lastig om zicht te krijgen op wat het verenigingsleven allemaal biedt.

2**Trots op eigen kracht***Zaken op eigen kracht regelen*

Echten denkt vanuit de eigen mogelijkheden, men ziet kansen en gaat creatief om met de beperkingen. Als er iets moet gebeuren dan kan men op elkaar rekenen. Voorbeeld is de realisatie van het fietspad 'Over de Nes'. Toen de kans er lag was het met grote inzet uit het dorp binnen de kortste keren gerealiseerd.

De initiatiefkracht ziet men ook terug in het ondernemerschap. Echten kent veel kleinschalige bedrijvigheid en men gunt het elkaar: als het kan dan besteed je werkzaamheden uit aan iemand uit eigen dorp.

De talenten die in het dorp aanwezig zijn worden benut, zowel beroepsmatig als in het vrijwilligerswerk.

De uitdaging

Echten is creatief en kan dorpspecifieke oplossingen bedenken. Vaak kunnen (overheids-) organisaties buiten het dorp niet altijd zo flexibel werken als het dorp. Hoe kunnen we hier mee omgaan zonder dat het de initiatiefnemers frustrereert?

Externe organisaties brengen ook andere inzichten en dat is nodig om te vernieuwen. Maar belangrijk is dat het aansluit bij de wensen van Echten, dat het dorp betrokken is en meebeslist over de ontwikkelingen.

Niet alle ondernemers en ook niet alle talenten zijn bekend in het dorp, als deze inzichtelijk zijn kunnen ze ook beter benut worden.

3**Wij past goed op mekaar***Zorg en aandacht voor elkaar*

We letten op elkaar en elkaar helpen is vanzelfsprekend. In Echten heeft men nog zorg en aandacht voor elkaar. Men weet veel van elkaar over wat men doet. Voor nieuwkomers is dat verrassend, maar niet hinderlijk. Want het op-letten gaat over in actie als dat nodig is.

Hulp aanbieden is normaal, en hulp vragen van de ander is eenvoudig (de drempel is laag).

Voor mensen met beperkte mobiliteit zijn op individueel niveau oplossingen gevonden. Naoverplicht is naoverhulp geworden, het gaat op vrijwillige basis. Het wordt nu wel geaccepteerd dat iemand niet mee doet in de dorpsgemeenschap.

De uitdaging

Hoe gaan we om met mensen die niet betrokken (willen) zijn bij de dorpsgemeenschap; wat doe je wel en wat niet? Hun niet betrokken zijn wordt gerespecteerd, maar men wil ze ook niet uitsluiten (wat kun je dan nog wel voor de ander betekenen, zonder je op te dringen).

Verhalen doen erg snel de ronde zonder dat bij de direct betrokkenen wordt nagevraagd. Kunnen we leren om over achterklap open te zijn naar elkaar?

4**Altijd mooi weer
(we kijken met een positieve blik)***Identiteit, traditie en dorpscultuur*

We gaan in de omgang van het positieve uit en van de goede bedoelingen van de ander. De positieve ontwikkelingen voeren de boventoon en men zoekt naar punten waar men elkaar in kan versterken.

In Echten is het gewoon dat iedereen meedoet, dat wordt niet als dwingend ervaren. Het is gemoedelijk, we kennen elkaar en groeten elkaar.

Een belangrijke traditie is het jaarlijkse dorpsfeest. Dat geeft reuring, mensen ontmoeten elkaar in de voorbereiding (opbouwen van versierde wagens) en bij de activiteiten.

Echten is trots op haar unieke historische uitstraling en rijke geschiedenis. Dit maakt dat Echten ook aantrekkelijk is voor toeristen en recreanten. Dat ervaren we als een meerwaarde; het is belangrijk voor de ondernemers en het brengt levendigheid.

De natuur, die om de hoek ligt, zorgt voor een prettige leefomgeving die ook rust brengt. Daarnaast is Echten nog steeds een agrarisch dorp, de landbouw is nog zichtbaar en dat willen we graag zo houden.

De uitdaging

Het behouden van de goede sfeer en de weerzin om negatief te zijn kan mensen ervan weerhouden fouten en conflicten te benoemen. Dit kan ontwikkeling in de weg staan. Fouten worden nu eenmaal overal gemaakt en dan kan het uitpraten daarvan een vruchtbare bodem zijn om verder te komen. Een uitdaging is om een sfeer te creëren waarin men zich veilig voelt om zaken ter tafel te brengen.

Het dorpsfeest kan een nieuwe impuls gebruiken, het feest richt zich meer en meer op jongeren, hoe kunnen we iedereen (dus ook ouderen) bereiken? Voorkomen moet worden dat de historische uitstraling en de recreatie te veel de toon zetten, we willen een dorp van deze tijd blijven en geen tweede Orvelte.

Op een natuurlijke manier doorgeven van kennis en ervaring

Leren van elkaar, ervaringen doorgeven en nieuwe kennis opdoen

Echten kent een lange historie met veel gebruiken en tradities. Deze worden informeel van generatie op generatie overgedragen. Deze gebruiken zijn natuurlijk met de tijd meegegaan, maar geven toch houvast.

Kennis wordt ook van buiten gehaald. Verenigingen spelen hierin een belangrijke rol. Bijvoorbeeld de Vrouwen van Nu hebben een divers aanbod van lezingen en workshops waar nieuwkomers graag gebruik van maken.

Dorpsgidsen spelen een onmisbare rol in het levend houden van de historie en geven de kennis op een aantrekkelijke manier door (zowel aan dorpsgenoten als aan recreanten).

Uitdaging

Voor nieuwkomers is het soms lastig om de ongeschreven regels te achterhalen. Vaak zorgen burens hiervoor, maar dit is niet altijd vanzelfsprekend. Als nieuwkomers informatie missen kunnen ze missers maken en zich onzeker voelen of ze het wel 'goed' doen. Onbedoeld kan men het 'fout' doen, met als risico dat men daar op aangekeken wordt.

Hoe kunnen we onze dorpscultuur op een eenvoudige wijze overdragen aan o.a. nieuwkomers? Hierbij moet voorkomen worden dat het te dwingend wordt, dat gebruiken regels worden.

In en rond de school wordt veel kennis en ervaring opgedaan en doorgegeven. Hoe kunnen we dit verbreden naar mensen die niet direct betrokken zijn bij de school? Misschien biedt de school hierin meer mogelijkheden dan nu benut worden.

Algemene aanbeveling

In hiervoor genoemde sterren zijn al veel uitdagingen genoemd. Stuk voor stuk zijn het onderwerpen waar Echten mee aan de slag kan. Gezien het korte tijdsbestek waarin het project is uitgevoerd is het niet mogelijk geweest om hier al concrete acties aan te verbinden. In dat opzicht heeft het project vooral een inventariserend karakter gehad. Het verdient dan ook de aanbeveling om na de afsluiting van het project met het sterrenteam de uitdagingen te voorzien van vervolgstappen en deze met samenwerkingspartners te bespreken.

Wat heeft het project opgeleverd?

- Veel inwoners van Echten zijn betrokken bij het project,
- de gesprekken hebben veel informatie boven tafel gebracht,
- we hebben zicht gekregen op de uitdagingen voor het versterken van ons woon- en leefplezier,
- we weten waar we trots op (kunnen) zijn,
- een vijf-sterren-dorp kwalificatie,
- een eigen dorpswebsite: www.keivaneendorp.nl. Dit moet de 'aanlegsteiger' worden waar organisaties en (nieuwe) inwoners informatie halen over het dorp,
- input voor de dorpsvisie die de komende periode in samenwerking met Stichting Welzijn De Wolden en de ambtenaren van de gemeente wordt opgesteld en uitgevoerd.

Dorpsvisie Echten

In het najaar van 2010 start de ontwikkeling van de dorpsvisie Echten. De informatie die bij het vijf-sterren-project op tafel is gekomen wordt gebruikt in de dorpsvisieontwikkeling. Roepen sommige sterren vragen op? In de dorpsvisie kunnen we daar extra aandacht aan schenken.

Colofon

Ontwerp: Prent Vormgeving
Druk: Drukkerij Hagen
Fotografie: Marianne Berkhoff fotografie,
 Harrie Akkerman en Gerrie Hempen-Prent

Projectuitvoering:
 Vereniging Dorpsbelangen Echten
 secr. mw A. Botter-Bosman,
 Zuidwolderweg 14, 7932 PP Echten
 tel: 0528-251518, email: info@keivaneendorp.nl

BOKD
 Oostersingel 21a, 9401 JZ Assen
 tel: 0592-315121, email: info@bokd.nl
 web: www.bokd.nl

© BOKD, juni 2010

Is Echten een vijf-sterren-dorp

Echten verdient het om zich een vijf-sterren-dorp te noemen. Alle vijf sterren krijgen een goede invulling.

- 1 Er zijn volop mogelijkheden om elkaar te ontmoeten en in de toekomst breiden de mogelijkheden zich uit.
- 2 Mensen voelen zich betrokken bij het dorp, zetten zich in en grijpen kansen aan om zaken op eigen kracht te regelen.
- 3 De inwoners kijken zeker naar elkaar om met respect voor elkaars eigenaardigheden.
- 4 Het dorp heeft tradities die zich vernieuwen en geënt zijn op de eigen dorpscultuur.
- 5 Op een dorps eigen wijze worden ervaringen doorgegeven en kennis van buiten naar binnen gehaald.

Voor het toekennen van een vijf-sterren-kwalificatie is belangrijk dat er ook uitdagingen worden vastgesteld, dat er een wens is om zich verder te ontwikkelen. Echten heeft die wens, een vijf-sterren-dorp waardig. Want Echten is (terecht) trots op eigen kracht en kunde en met deze ster zorgen we dat ook andere sterren kunnen stralen.

